

Átadták a Nemzetiségekért Díjat

Balog Zoltán

A Pesti Vigadó Dísztermében **Balog Zoltán** miniszter (EMMI) **Soltész Miklós** egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkárral közösen – a diplomáciai testületek tagjai, az országgyűlés nemzetiségi szószólói, a nemzetiségek országos elnökei, valamint a kitüntetettek hozzátartozói jelenlétében – a közösségért végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként december 17-én átadták a miniszterelnök által adományozott Nemzetiségekért Díjat.

Soltész Miklós

2015-ben a következő személyek, illetve szervezet vehették át az elismerést.

Dr. Barics Ernő

A hazai kroatisztika tudományának nemzetközileg elismert művelője, a Pécsi Tudományegyetem Horvát Nyelv és Irodalom Tanszékének elindítója. Tudományos és egyetemi oktatói tevékenysége évtizedeken át meghatározó iránymutatója volt a magyarországi horvát értelmiségnek. Iskolateremtő munkássága a horvát hazai nyelvű oktatás és kutatás minden szintjét érintette, az eszéki egyetemen, a szombathelyi főiskolán, a budapesti Szerb-horvát Gimnázium és Általános Iskolában tanított. A hazai horvát nyelvjárásokat, és a magyar média horvát nyelvre gyakorolt hatását kutatta, s a horvát-magyar szótár kidolgozásában is tevékeny szerepet vállalt. Munkásságát számos olyan kezdeményezés fémjelzi, mely a hazai horvát nemzetiség megismerését, mindennapi életük, nyelvük és kultúrájuk vizsgálatát tűzte zászlajára. A Horvát Tudományos Kutatók Egyesülete, a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézete megalapításában és fenntartásában is elvülhetetlen érdemeket szerzett. Tudományszervező munkájának eredményeképpen intézmények, konferenciák, tanulmánykötetek, jelentős kutatói örökség és számtalan tanítvány hirdeti a hazai horvátok jelenlétét.

Dr. Frank Gábor

A magyarországi németiség kiemelkedő alakja, aki népcsoportjáért nemcsak a nemzetiségpolitikai életben, hanem az oktatás-nevelés terén is kiemelkedőt alkotott. Két évtizeden át a Pécsi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökeként szolgálta a németiséget, ápolta a kapcsolatot a helyi nemzetiségekkel és a többségi társadalommal. Elvülhetetlen érdemeket

szerezett a pécsi Koch Valéria Iskolaközpont létrehozásában, mely a vezetése alatt a német nemzetiségi oktatás bázisa, továbbképző helye lett. A pedagógiai munka mellett gondot fordított a német kulturális hagyományok ápolására is. Városi szintű rendezvények szervezésével is erősítette a németek jelenlétét Pécsen. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata oktatási bizottsága vezetőjeként 1997-től a nemzetiségi irányelvek, a kerettantervek, az érettségi követelmények és az oktatási stratégia kidolgozásának részese. Az Országos Kisebbségi Bizottságban több éven keresztül dolgozott a nemzetiségeket érintő problémák megoldásán, vett részt tankönyvek engedélyezési eljárásában. Az ő irányításával újult meg pályázati források bevonásával a német nemzetiségi iskolák tankönyvkínálata.

A pécsi németek oktatási intézményei és a baranyai német települések összefogásáért, valamint az országos kisebbségi oktatás fejlesztéséért végzett áldozatos munkájáért részesült az elismerésben.

Klauszné Fuzik Mária Ildikó

Tudósító-szerkesztőként negyvenkét éven keresztül adott hírt hétről hétre a „Ludové noviny” szlovák nemzetiségi hetilapban a magyarországi szlovákság életéről és az őket érintő eseményekről. A szlovákok hazai hitéletének fontos szereplőjeként, munkáját a hívek vallási identitásának megőrzése és elmélyítése érdekében – az anyaországi és hazai egyházzal jó kapcsolatot ápolva – végezte évtizedeken át. Egy ökumenikus szlovák újság alapítója, majd főszerkesztője, a Magyarországi Szlovákok Keresztény Egyesülete elnökeként pedig szlovák ökumenikus ifjúsági táborok és zárandoklatok szervezője. A XII. kerületi és az Újbuda Szlovák Önkormányzatában

képviselőként, majd elnökhelyettesi minőségben tevékenykedett a helyi szlovákok közösségeért. Az Országos Szlovák Önkormányzat Hitéleti és Szociális Bizottsága elnökeként köz- és hitéleti feladatok ellátásában vett részt. A szlovák nemzetiség szellemi és kulturális hagyományainak megőrzése, ápolása érdekében számos társadalmi tisztséget viselt. Elnöke volt a Magyarországi Szlovákok Keresztény Egyesületének és máig önkéntese az Identita Szlovák Egyesületnek.

Nemzetiségi képviselőként a szlovákok közéletében, kultúrájában, tömegtájékoztatásában és egyházi életében végzett negyvenöt éves tevékenységéért vehette át az elismerést.

Kovács László István

A Rába-vidéki szlovén nemzetiségért végzett, a kulturális és közösségi élet szerteágazó területeit érintő áldozatos munkája elismeréseként jelölték a díjra. Általános iskolai tanítóként szlovén nyelvet is oktatott, de az iskolán kívüli életében is fontos szerepet játszott a gyerekek nemzetiségi nevelése. Néprajzos gyűjtést vezetett iskolásoknak Orfaluban, a helyi képzőművészeti és fazekas tábort a környező országok gyerekei részvételével tette nemzetközivé. A helyi szlovénekre jellemző használati tárgyak megőrzése és bemutatása céljából részt vett az apátistvánfalvi tájház anyaggyűjtésében és kialakításában

is, de a néphagyományok megőrkítését éppúgy a szívügyének tekinti. Az idén a nemzeti szellemi örökségek UNESCO-listájára felkerült rönkhúzást két ízben szervezett a településen, illetve elsőként, 2006-ban a szlovén-magyar határon átívelően a két ország lakói között. Testvér-települési kapcsolatot és iskolaigazgatóként több szlovén iskolával szakmai együttműködést alakított ki. A 2000-ben általa megalapított, 2010-ben Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjjal kitüntetett *Vidám Barátok* szlovén nemzetiségi színjátszó csoport hazai és anyaországbéli sikereivel bizonyította, hogy a helyi szlovén dialektus is alkalmas irodalmi alkotások létrehozására.

A helyi szlovén nyelvjárás és a hagyományos kultúra megőrzéséért, valamint a szlovén nemzetiségi színjátszás működtetése terén elért sikereiért vehette át az elismerést.

Negrea Constantin Dániel

Több mint két évtizede a Békés megyei Pusztatölgyes és Medgyesegyháza románsága nemzetiségi nyelvű oktatásában dolgozik, kulturális hagyományaik megőrzésén munkálkodik. Pedagógusként a helyi román identitás erősítéséhez a román nyelv- és népismeret-oktatás elindításával járult hozzá. Létrehozta és ma is vezeti a medgyesegyházi román nemzetiségi önkormányzatot, megyei alelnökként a békési románság összefogásáért, nemzetiségi napok,

bálok, valamint gyerekeknek szervezett mesemondó verseny és hagyományörző tábor szervezéséért fáradozott. Kétoldalú gazdasági, kulturális, testvértelepülési és számos más, határon átvágó kapcsolat létrehozásában vett részt, ezzel is erősítve a helyi román identitás szerepét a két ország gazdasági-társadalmi együttműködésében. Fáradhatatlan tagja a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata kulturális bizottságának, amely révén szülőföldjét az országos nemzetiségi vérkeringésbe is bevonta. A *Románság Hagyományaiért és Jövőjéért Egyesület* megalapításával elősegítette a román nemzetiségi kultúra fejlődését, valamint kulturális örökségük megőrzését.

Kjoszeva Szvetla

Több mint harminc éve él hazánkban. Kezdetben a bolgár iskolában tanított. A Haemus bolgár-magyar kulturális folyóirat alapítója, majd főszerkesztője. A folyóirat fontos feladatának tartja a bolgár kultúra, irodalom és a hagyományok széleskörű megismertetését és terjesztését. Költő-műfordítóként magyar írók – Kertész Imre, Füst Milán, Eszterházy Péter, Spiró György és mások – műveit ültette át bolgár nyelvre. Munkáival a magyar nyelvű irodalmat népszerűsítette szülőhazájában, miközben önálló verseskötetet is megjelentetett. A Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda tanácsadójaként a legkisebbek nevelését segíti, a Bolgár Nemzetiségi Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola igazgatói feladatait látja el, a Pro Schola Bulgarica Alapítvány elnökeként pedig óvodások és iskolások kirándulásait, kulturális rendezvényeit szervezi. Szerteágazó tevékenysége a legmagasabb nemzetiségi szinten, a Bolgár Országos Önkormányzat Oktatási Bizottsága tagjaként is megnyilvánul.

A hazai bolgárság kultúrájának ápolásáért, valamint a magyar és bolgár irodalomban végzett tevékenységéért részesült a Nemzetiségekért Díjban.

Oláh Gergő

A roma származású énekes huszonnégy évesen, az egyik kereskedelmi csatorna tehetségkutató versenyének győzteseként került a rivaldafénybe. Saját példájával bizonyítja, hogy nagy akaraterővel és szorgalommal roma fiatalként is van lehetőség a felismerésre. Könnyűzenei karrierje mellett fontos társadalmi szerepet vállal annak érdekében, hogy pozitív példát mutasson a fiatalok számára. Az Európai Roma Rendvédelmi Bajtársi Egyesület és az Országos Rendőr-főkapitányság által kezdeményezett „Sokszínű rendvédelem” elnevezésű program reklámarca. Gergő segítségével népszerűsítik a rendőrség roma fiataloknak szóló pályázatait, illetve segítenek a roma származású rendvédelmi szakemberek munkáját a társadalom számára is láthatóvá

vá tenni. Az első roma musical, a Somnakaj egyik főszereplőjeként tevékeny szerepet vállal a roma nemzetiségi kultúra egyediségének, páratlan kincseinek bemutatásában. A roma és nem-roma művészek együttműködése a társadalom számára az idegen kultúra befogadását, tagjainak elfogadását, az előítéletek elleni küzdelmet és az összefogást jelképezi. A darab a „Színezd át!” elnevezésű, 2015-ben indított kampány kísérőprogramjaként is látható, melynek fő célja a többségi társadalom és a nemzetiségek értékeinek megismerése, együttműködésünk és együttgondolkodásunk erősítése.

A roma nemzetiség társadalmi elfogadtatásáért és a roma fiatalság számára példát mutató tevékenységéért vehette át az elismerést.

Dr. Predrag Mándity

A baranyai szerb nemzetiség vallási és kulturális életének szervezője, akinek áldozatos szerepvállalása nélkül az új Szerb Ortodox templom nem létezhetne. Társadalmi munkában segíti a pécsi szerb nemzetiség és az ortodox egyházközösség munkáját, melynek alelnöki, elnöki tisztét is betöltötte már. A korábban az ELTE Tanítóképzőjén és a szegedi József Attila Tudományegyetemen óraadó tanárként is dolgozó Predrag Mándity jelenleg a Magyar Rádió Szerb Szerkesztőségének tagja, írásai rendszeresen megjelennek hazai szerb újságokban. A baranyai szerbek lakta települések krónikása, történészként és kutatóként, a helyi és levéltári adatgyűjtések feldolgozása után a Baranyai Szerb Füzetekben sorra jelentette meg tanulmányait. Kiemelkedő szerepet vállal a „Bánati sabor” elnevezésű rendezvény szervezésében, melyen hazai szerb népzenei hagyományokat ápoló együttesek és szólisták lépnek fel.

A magyarországi szerbek érdekében végzett eredményes tevékenysége elismeréseként részesült a Nemzetiségekért Díjban.

Venczelné Godány Judit

A Magyar Rádió szerkesztő-riportereként hosszú évek óta tudósít a roma kulturális rendezvényekről és közéletéről. Műsoraiban, riportjaiban fő momentumként az empátia, a romákkal való közösségvállalás jelenik meg. Amikor roma vonatkozású műsorokat, könyvbemutatókat és kiállításokat örökít meg, ez éppúgy érezhető, mint ha a többségi társadalom s a benne helyet foglaló hátrányos helyzetű romák összetett kapcsolatát reprezentálja a humánus szempontokat is figyelembe véve. Riportjaiban kiemelt jelentőséget kap a roma kisebbség valós helyzetének, gondjainak és sikereinek bemutatása, mellyel a magyarság és a kisebbségi létben élők között feszülő ellentétek oldására, az egymásrataltság felismerésének bemutatására törekszik. Elhivatott közszolgálati rádiós.

A műsorban fellépett a
Nádas Barbara-Fail Dóra
énekduó, Lauter Antal
harmonikakíséretével

A lelkiismeretes tájékoztatást szem előtt tartó, a romákat érintő kérdéseket feldolgozó, mindennapjaik eseményeit bemutató társadalmi jelentései elismeréseként részesült a Nemzetiségekért Díj kitüntetésben.

Wysocki Légió Hagyományőrző Egyesület

Közel két évtizede ápolja a lengyel hagyományokat Magyarországon, és jeleníti meg a lengyel-magyar barátság történelmi eseményeit. Megalakulásuk óta számtalan protokolláris és hagyományőrző rendezvényen vettek részt, több történelmi filmben is szerepeltek. Kultúraközvetítő szerepük nem merül ki a kosztümös csatajelentek és hadjáratok felidézésében, történelmi-kulturális ismereteik átadását hagyományőrző táborok, iskolai bemutatók, előadások, díszbemutatók és kiállítások színterein is eredménnyel végzik. A magyar történelem lengyel vonatkozásait az elmúlt ezer évet körülölelve ismeretik meg velünk Szent László király uralkodásától, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc eseményein át az 1956-os forradalomig.

Az egyesület a magyar-lengyel közös történelmi-kulturális örökség ápolásában és a hazai lengyelség identitásának erősítésében szerzett érdemei elismeréseként részesült a díjban.

A Lakatos duó oláh cigány
népdalokat adott elő

A Nyisztor György
Hagyományőrző
Néptáncgyűttes
méhkeréki táncokat
mutatott be

Bajtai László felvételei